

Havnar Arbeidsmannafelag

vendir sær til okkara við hesi kunningering:

Havnar Arbeidsmannafelag hevur frá felagsskrivarinum fingið soljðóðandi bræv:

Havn á kyndilsmessu 1928.

Til stjórn

»Havnar Arbeidsmannafelag«s.

Tessvegna at eg, sum nevndarlimur og serstakliga sum skrivari, fyri »Havnar Arbeidsmannafelag«, havi verið úti fyri at verið alment persónliga kiki-ur, vegna tað stóðu, sum fyrst nevndin og síðani felagsfundurin hevur tikið viðvíkjandi uttan-byggja ferðandi arbeidsmonnum, vil eg gera nevndina kunnuga við, at eg krevji, at sovel nevndin sum »Havnar Arbeidsmannafelag« í sínu heild ber til almanna kunnuleika felagsins stóðu og samtykt hesum máli viðvíkjandi. »Havnar Arbeidsmannafelag« eigur at bera alla ábyrgd samtyktum og sáttmál-um viðvíkjandi, og ikki at lata einstakan felagslim ella nevndarlim galda ella svíða fyri sam-tyktur, ið gjordar verða, hvørt tað verður í nevnd ella á felagsfundi.

Ætli eg mær ikki at halda áfram í nevndarstarvið, fyrr enn »Havnar Arbeidsmannafelag« hevur greitt sína ábyrgd hesum framfluttað máli viðvíkjandi. Atvoldin til hesa stóðu mína er kunningering, uppslign valdagin 23. jan. úti í Nólsoy.

Kunningeringin er snúgvad í hesum valdu orðum:

»Veljarar! veljið lista A!!!

Sambandið hevur stýrt okk-um at helviti til — og socia-listarnir, um teir sleppa fram-at, vilja færa okkum djúpári inn í sama stað!!!

Veljarar!! Stauning hevur gjørt alt, hvat hann kundi, fyri at færa okkum fiskari undir Grønlandi, nokta okkum fyri sjóneringalógini, og nú royna socialistarar at nokta okkum bygdamonnum havna-arbeiði, teir vilja stappa alt í sín egna búk, sum maðurin gjørdi, tá hann át kúnna!!

Hvar er nú frælsi, javnað-urin og bróðurskapurin??? Valdemar Ejde.»

Eg haldi, at fleiri vitnisburðir eru ónýttir.

Virðingarmest
M. S. Viðstein,
felagsskrivari.

Vit nevndarlímur í »Havnar Arbeidsmannafelag« bera hervið vitnisburð um, at tann stóða, nevndin og felagið hevur tikið til henda spurning viðvíkjandi ferðandi arbeidsfólki, er á henda hátt framkomin:

Ein felagslimur — ikki felags-skrivarin — vendi sær skrivliga til »Havnar Arbeidsmannafelag« og bað felagið um at gera eina samtykt, sum skaffaði Havnar-monnum fram um aðrar arbeid við kai- og vegbyggingina, tí her var nógv virkislest fólki, og Havnarmonn skuldi jú rinda sín lut av útreiðslunum við hesu arbeidri. Samtykt varð gjørd um, at ferðandi arbeidsmenn ikki gjørdist límur av felagnum, (her verða tað ikki teir víðroknadír, sum eru límur í teim arbeids-mannafeløgum, sum standa í »Føroya Arbeiðsmannafelag«). Sam-stundis vendi felagið sær til býarstýrið um at skaffa Havnar-monnum arbeid. Býarstýrið og byggmeisterin hava síðani tingast um hetta, og eru Havnar-monni á henda hátt komnir til

tann rætt, sum teir sum borg-arar í Havnarby hava, nemliga ikki bert at bera útreiðslurnar, men eisini fáa eitt sindur av ágóða.

At nýta arbeidsmannafelagsins víðurskipti úti á bygd, er so ljótt, sum tað væl kann vera, tí »Havnar Arbeidsmannafelag« er eitt ópolitiskt felag, sum ikki nakran lut tók í seinasta valið. Samtyktin viðvíkjandi ferða-fólki, brævið til býarstýri, er arbeidsmannafelagsins verk og ikki felagsskrivarins, og hann, sum sigur annað, ber lygubod.

Tórshavn, 5. februar 1928.

Nevnd

»Havnar Arbeidsmannafelag«s.

Poul J. Hansen, Aksel Mouritsen,
formaður, næstformaður.
Jens C. Dam, Johannes Gutesen,
skattmeister, tiltaksskrivari.
Johannes Hansen, Carl Poulsen.

Klippfiskamarknaðurin.

Betri útlit. Tað tykist, at tann vendingin til tað betra á klippfiskahandlinum, sum hendi í heyst, er víðarandi, og vónandi verða útsiktirnar til prís betri komandi summer, enn tær vóru síðsta. Tilfitt gerst eisini fyrineyðini, tí lítið kom burtur úr hjá fiskimonnum og illa klaga útgærdarmenn seg um, at skipini, sum lítið fiskaðu, geva undirskot, ja, sjálvt tey, sum fiskaðu væl, skulu eftir søgnum útgærdarmanna lítið og einki hava lagt burtur; men útgærdarmenn klaga eins og handilsmenn yvirhøvur altíð um tap, so tað er kanska ikki so ringt, sum atlatið verður.

Tó ivaleyst er tað, at ein upp-gonga í klippfiskaprísi kemur Føroyingum væl við; og nú sær út til betran, hvat úr úr verður. 18. januar skrivir norska fiskiblaðið »Fiskets Gang« so-leiðis frá umboðsmanninum í »Bilbao«.

»Av Íslandskum fiski er her liggjandi ca. 40,000 ball, men av norskum fiski er lítið og einki. Eg eri júst afturkomin av ferðing av innlandinum og allastaðni var lítið til av fiski í govmslum og atstöðurnar á Bilbaomarknaðinum mugu ætlat at vera góðar. Innlandskeyp-ararnir eru longu farnir at hertil fyri at gera innkeyp, so væntandi er, at umsetningurin verður so lílvur í fyrstu døg-um, at núverandi uppløg av klippfiski vilja verða tóm um 3-4 vikur. Prísurnir eru tí uppgandi, og fleiri, sum eiga Ís-landskan klippfisk, krevja nú 74 pesetas fyri nr. 1, og væntandi er at prísirnir verða uppgandi eina tíð enn. Eini tvey hand-íshús í Bilbao hava enn nakað av fiski liggjandi í Íslandi og Føroyum ca. 20,000 ball til-saman; men hesin fiskur er væntanliga komin higar fyrst í februar.

Hjá keypmonnum er ikki mikið eftir í Íslandi og teir krevja nú 42 sh cif Bilbao fyri ballið. Hóast hesi annars frá-líka góðu víðurskiptir í Bilbao og innlandsmarknaðinum kunnu vit ikki vænta stórvegis avseting fyri norskan fisk vegna tann hoga prís sum Normenn vilja hava samanbórið við Ísland- og Føroyafisk.»

— Hesi tíðindi boða frá góð-um útliti, men sjálvt um prís-irnar verða góðir kemur góðskan ikki fiskimonnum tilbestar uttan

teir ænsa eftir sær og sínum parti, tá solan gongur fyri seg av saltfiskinum.

Bjargingarmál. Eina ferð í 1923 var frammi millum fiskifelögin her uppskot um stovnan av bjargingarfelag í Føroyum; tað vóru sakførarar-nir Hans Müller sáli og Edward Mitens, sum málið reistu og har var sett nevnd; men so doyði Hans Müller og stóður kom í, síðan hevur hetta torv-uliga mál hvílt. Óll lond um-hvarvis okkum hava teirra bjarg-arfeløg sum hava fyriskipað bjarg-ingarmálið privat; seinni hevur hitt opinbera komið til við-studding; hví skulu vit tað ikki fremja hetta mál? Tað er neyvan nakað land, har so stórt mannatal let's á sjónum sum í Føroyum, skuldi so ikki verið neyðsýnlig, at her var væl fyriskipað bjargingarútbúnaður, bjargingarfor og annað.

Í grannalandinum er nú samskipað bjargingarfelag hvørj-um sær: Onglendingar finga samskipað bjargingarfelag 1824, Danmark fekk sítt ríkisbjarg-ingarfelag 1892, Norðmenn stovnaðu samskipað bjargingarfelag 1891 og Svartíki í 1907.

Í grannalandinum, Íslandi, hava leingi verið smærri bjarg-ingarfeløg, mest er tað á Vest-mannoyggjum hent, tí tað hevur fleiri ferðir útið stórverk við bjarging.

Nú starvast Íslendingar við at gera bjargingarfelag fyri alt landið. »Fiskefelag Islands« og skiparafelagið »Aldan« boðaðu til fundar 8. december 1926 við til endamálið at fáa tilfitt felag stovnað og í dagblöðnum 25. januar legði hin á fundi 8. dec. f. a. kosna stovningarnevnd fram úrslitið úr starvi sínum og boðaðu til endaligan stovningar-fund 29. januar. Hetta nýggja felagið skal eita »Sýsavar-na-felag Islands« og letur nevndin koma í ljós, at undir hesum navni er fjalt, at felagið ikki eina skal starvast fyri at bjarga bátum og skipum við stranding og í havsneyð; men eisini royna at verja fyri at skaðatilburðir á sjónum t. e. »sýs« skulu henda av óllkindum ella óansni.

Er ikki hin mesti tørvur á tilfukkum felagið her á landi, hvar so mong ivasom fer ganga út bæði stórr og smærri. Eitt er at kunna vera fyrireikaður at veita hjálp tá skip og bátar eru í havsneyð (Hartil hava bæði Føroyingar sjálvir, hitt danska verjuskipið og einskir trolarar verið fúsir) og eitt annað er at varnast eftir hvussu forni er at útágvin sum menn fara við. Hesar lógir eru galdandi sum miða ímóti at varðveita mannallivum og góðis á sjónum; men deils ráma hesar lógir ikki óll fel-li í kunnu valda skaða, skipa-sýnið rámar soleiðis ikki bein-vegis uppstandi og leypandi góðs, og deils eru hini ekon-omiski víðurskiptini her til hind-saman; men hesin fiskur er væntanliga komin higar fyrst í februar.

Stovningarnevndin í Íslandi hevur gjørt uppskot til felags-lógir, kannað eftir hvussu stórt mannatal druknað er um alt landi í síðstu 25 árum og tñæst fingið tilvegar upplýsing um hvussu bjargingarfelag í øðrum londum starva.

Vit eru vitandi um, at tann nevnd, sum her varð sett í 1923 hevur gjørt nakað arbeid við-víkjandi at fáa ymsar upplýs-ingar tilvegar. Var tað ikki vert at nevndin lat siggja livs-tekin frá sær nú og stevndi

saman til fundar har málið kundi fingið eitt stig longur fram.

Til teir sóknarfor-menn, sum enn ikki hava sent inn roknskap fyri 1927 til felagsskrivarans eru send brøv um at biðja teir senda hann sum snarast. Verður ikki komið aftursvar frá teimum innan 15. februar verður lýst við navnið her í blaðnum.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Havnar dreingjafelag

helt veitslu í klubbhúsinum hóskvöldið seinasta. Har var nógv fólki samankomið, yngri og eldri o. u. 300 í tali.

Veitslan byrjaði við eini »parade« ið var sera forvitis-ligt at sliggja. Sundorph færdi og leiddi henda stóra dreingja-flokk, ið væl var kendur við teir ymsu orðrar, ið hann gav.

H. J. Michelsen helt eina stutta røðu teir ymsu »gene-ralar«, serstakliga nevndist, hin øvarstigeneralurin Baden Powel, sum var hin øvarsti av øllum dreingjafararum, síðani Holm, sum fekk dreingjafelagið »orga-niserað« og »internationaliserað« Takkaði Sundorph fyri at hann hesa tíð ið hann hevði færdi »Havnar dreingjafelag« bert hevði verið forari, tí allir dreingir vita, at politimeistarinn aldri hevur verið við á ferðini.

Síðani varð rópt 3-duplutt hurra fyri teim 3 dreingjafar-arum: Baden Powel, Holm og Sundorph.

Hildið var á við veitslum til kl. 7 á morni.

Havnar býráð.

Býráðsfundur verður friggjardagin komandi kl. 8. s. p.

Kollafjørður.

Telefonmál.

Nú eru liðin 2½ ár síðani, at telefonstöðin her svaraði mær í úrtíð, afturat kemur at klokkan á stöðini gjarna um kvöldið er ein hálvan tíma ov skjót og morgunin ein hálvan tíma ov sein, so har missa vit aftur ein tíma um dagin, umframt at stöðin ofta ikki svarar.

Nú kann ein spyrja, hví eg verið soleiðis víðfærin av stöð-ini? svarið er hetta:

Telefonstjórin her er ein av jarðadróttunum, sum sat í sókn-arstýrinum, tá ið klagði teir fyri hin miðsóttu atburðin, at teir høvdu slept sær frá jarða-skattinum — og latið líknað á almenningin, og annað er tað at eg visti á, at stöðin her tók tvær reisir so nógv sum hon átti fyri ringing í úrtíð.

Hesum óskilið heldur Føroya Løgting og Føroya Amt sína hont yvur, tað vil siga, at teir eru í parti við sóknarstýrinum.

Eg eri eisini bangin fyri, at tað kundi verið neyðugt at kaga eftir, hjá hesum sama sóknar-stýri, tí har ein skriðan er lop-in er onnur væntandi.

Í hvussu er, vóni eg, at hitt nývalda Løgting vil syrgja fyri at vit og tey sum her koma, kunnu fáa sama rætt at nýta máltráðin, sum aðrir borgarir.

Chr. A. F. Hansen,
Kollafirði.

„En dyr Historie“.

Fyri o. u. tveimum árum síðani varð eg av amtmann-inum, sum tá var settur dóma-ri, domdur til at gjalda 300 kr. í bót fyri at eg hevði selt

»frugtvin«. Og tá ið eg var fyri í sakini helt eg fram at sama slagði av »vinið« varð selt runt um landi, og so vilt eg vitsti hevði eingin bót fyri tað, men Amtmaðurin sýtti fyri at færa tað til protokoll.

Tá so fótin, sum varð anklag-arin, kom yvir til mín og spurdi hvat tað var, sum eg segði, og hvørjir ið hinir vóru sum høvdu selt, sýtti amtmaðurin honum at rita tað upp.

Løgið tykist tað mær at rætt-urin skal gera sovorðnan miss-mun.

Eg vitsti ikki at tað var ólóg-ligt at selja hetta sama »vin«, fyrst tá ið eg varð meldaður fôr eg at fregnast um hvussu tað var við øðrum, sum høvdu selt og fekk at vita, at fleiri høvdu fingið noktíli fyri at selja, men eingin fingið bót álgaða.

Tá ið vit komu út úr Ting-húsinum, hin sama dag, sum henda sak varð fyri, segði Amtmaðurin við meg: »Dette bliver Dem en dyr Historie«, og ívaðist eg ikki í at Amt-maðurin fór at lata sakina stóða til dómarin kom aftur, men so varð ikki, — hann skundaði sær at gera tað til »en dyr Historie«.

Chr. A. F. Hansen,
í Kollafirði.

Lýsingar

Føroya Fólkaháskúli.

Sumarskúli er fyri gentur frá 1. mei og til Ólavsoke. Bonar-bræv um peningastyrk má vera sent til amtíð innan 15. mars. Tær, sum eita sær á Føroya Fólkaháskúla, mugu skila tað til í bonarbrævinum. Lærdómur verður givin í vanligum lærugreim-um: lestri, søgu, foroyiskum máli og donskum, skrivning, røkning, náttúrulærna o. s. fr. í hondarbeiði lera genturnar at seyma og binda, haraftrat kurva- og bustagerð og ymist annað.

R. Rasmussen. Símun av Skarði.

Husholdningsskolen.

Kursus for unge Piger Maj-August, 75 Kr. pr. Maaned. Pro-gram sendes gerne.

Naína Scharia.

200 Kr. om Maaneden i Bifortjeneste tjenes let af unge Mennesker, Agenter og Rejsehandlende. Nettoprisikur og Prøve gratis mod Post. Specialmagasinet, Box 227, København V.

Ein træd,

ið liggur við koyrueg, er til sølu. — Prentsmiðjan vísir á.

Eldri og nýggir bátar,

við ella uttan installeraðum motori, kunnu fáast bliga við at snúga sær til

L. I. Nólsoyar bátabyggjari.

Hus til Salg,

centralt beliggende. Henvendelse snarest til

Johs. Gutesen,
Thorshavn.

„Tjaldur“ Sæben bedst og drejest.

**Havnar
Arbeidsmannafelags
telefon
nr. 242.**